

Верховний
Суд

Єдність судової практики як одна з фундаментальних засад здійснення судочинства (на прикладі розгляду справ об'єднаною палатою КГС ВС)

Ігор Ткач
суддя Касаційного господарського суду
у складі Верховного Суду

Верховний
Суд

СИСТЕМА СУДОУСТРОЮ (господарська юрисдикція)

ВЕРХОВНИЙ СУД
(Касаційний господарський суд)

Апеляційні господарські суди

Місцеві господарські суди

За період з 01.01.2018 по 31.05.2019
ухвалено близько

12 400 постанов

За період з 01.01.2018 по 31.05.2019
ухвалено загалом більше ніж

81 000 рішень та постанов

- ВЕРХОВНИЙ СУД є найвищим судом у системі судустрою України, який забезпечує СТАЛІСТЬ та ЄДНІСТЬ судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.
- У державі, яка керується принципом верховенства права, громадяни виправдано очікують можливості покластися на попередні судові рішення у подібних справах, з метою передбачити юридичні наслідки своїх дій чи бездіяльності.

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

ПЕРЕДАЧА СПРАВ НА РОЗГЛЯД ПАЛАТИ/ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ КАСАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ

Якщо необхідно відступити від висновку щодо застосування
норми права у подібних правовідносинах

колегія суддів передає справу
на розгляд*

ПАЛАТИ

якщо судові рішення ухвалено у
складі колегії суддів цієї ж палати

ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ

якщо судові рішення ухвалено у
складі:

- ❖ колегії суддів з іншої палати;
- ❖ палати;
- ❖ об'єднаної палати

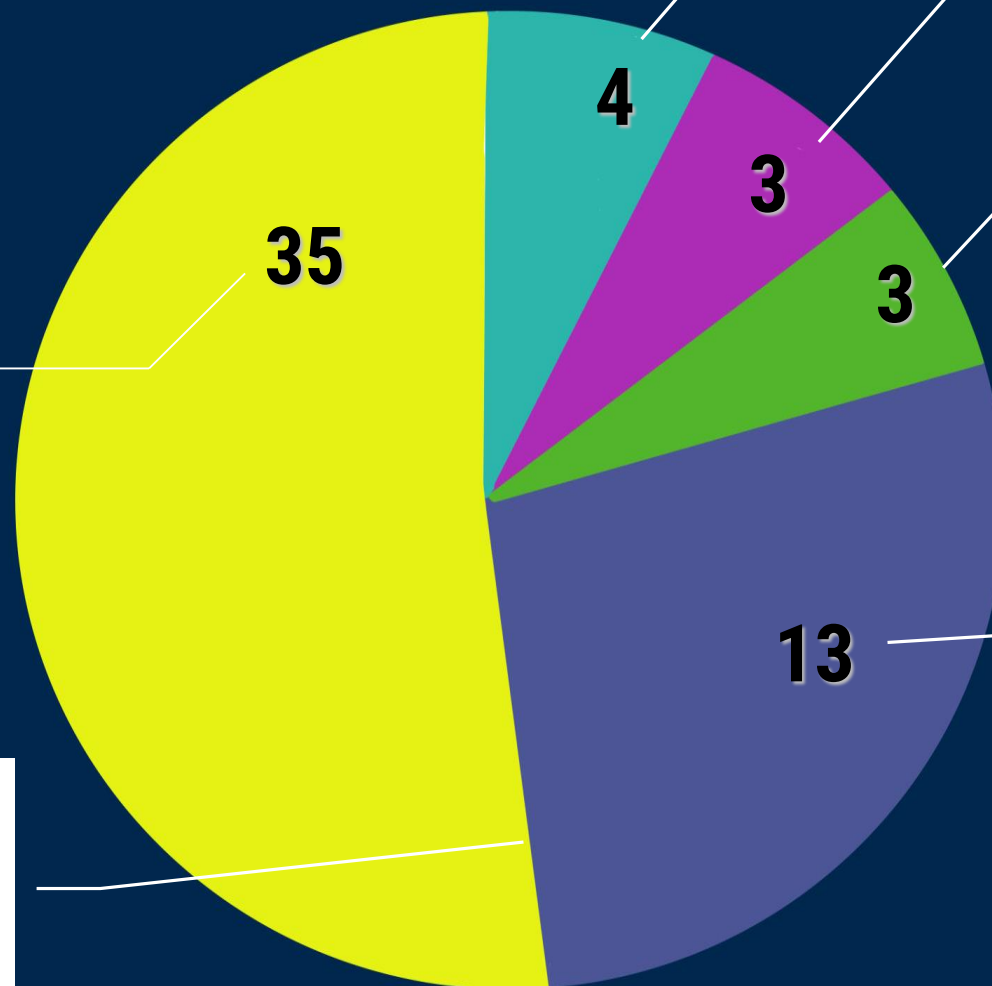
*Ухвала повинна бути належним чином мотивована

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

СПРАВИ, РОЗГЛЯНУТІ ОБ'ЄДНАНОЮ ПАЛАТОЮ
КАСАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ
(01.01.2018 – 31.05.2019)

Постанови щодо
застосування норм
матеріального права

Постановлено ухвал

Зупинено розгляд справ

Справи на розгляді

Постанови щодо застосування
норм процесуального права

**Всього ухвалено
48
постанов**

- » Всього передано на розгляд - 58 справ
- » Ухвалено постанов - у 48 справах
  - постанов щодо застосування норм матеріального права - у 35 справах
  - постанов щодо застосування норм процесуального права - у 13 справах
- » На розгляді - 3 справи
- » Зупинено провадження - у 3 справах
- » Постановлено ухвал - у 4 справах

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Приклади розглянутих справ щодо застосування норм процесуального права

Справа №910/1396/16

щодо відкриття касаційного провадження за касаційною скаргою, поданою безпосередньо до Верховного Суду

- Неоднозначність запропонованого законодавцем формулювання норм ГПК України щодо порядку подання касаційної скарги, починаючи з 15.12.2017, призвело до їх різного тлумачення та застосування представниками учасників судового процесу.
- ❖ Верховний Суд у складі об'єднаної палати Касаційного господарського суду дійшов висновку, що у касаційного суду наявна можливість прийняти касаційну скаргу у паперовій формі, яка подана безпосередньо до Верховного Суду.
- ❖ Застосування норм процесуального права повинно сприяти захисту та відновленню порушених прав та інтересів осіб, які потребують такого захисту.

Справа №908/1101/17

щодо питання змісту довіреності, на підставі якої адвокат здійснює представництво інтересів клієнта у суді

- За висновком об'єднаної палати, довіреність, на підставі якої адвокат здійснює представництво інтересів клієнта у суді, не повинна обов'язково містити вказівку, що представник є адвокатом. Важливим є, щоб особа, яка здійснює представництво за довіреністю, мала статус адвоката та отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю.
- ❖ Формальні обмеження у доступі до суду шкодять самій суті права доступу до суду та не переслідують легітимну мету.
- ❖ Правова визначеність у цьому питанні була позитивно сприйнята юридичною спільнотою, представники якої розраховують на подальшу узгодженість та послідовність позиції судів.

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Приклад розглянутої справи щодо застосування норм матеріального права

Справа №918/33/17

щодо визначення правової природи угоди, за якою виникли спірні правовідносини,
а також визначення зобов'язаної сторони у цих правовідносинах

1.

Розпорядження КМУ про здійснення добудови підвідних газопроводів ("Об'єктів") за рахунок коштів Державного бюджету

1.1. Зобов'язано НАК "Нафтогаз України" здійснити фінансування будівництва Об'єктів

1.2. Визначено сільську раду як замовника будівництва. Рада організовує будівництво та передає збудовані Об'єкти у державну власність.

2.

НАК "Нафтогаз України" профінансувала будівництво Об'єктів

Сільська рада організувала роботи з будівництва Об'єктів

3.

Збудовані Об'єкти сільська рада передала у державну власність

4.

Держава змінила правове регулювання. Грошові кошти для погашення заборгованості сільської ради перед НАК "Нафтогаз України" не виділено

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Об'єднана палата як механізм для досягнення єдності судової практики

- ❖ Суспільно-політична роль Верховного Суду полягає у наданні керівних рекомендацій на майбутнє (*pro futuro*), забезпечуючи єдність судової практики та розвиток права.
- ❖ Правові висновки, здійснені у судових рішеннях, які розглянуті у складі об'єднаної палати, є орієнтиром для судів першої та апеляційної інстанцій, зокрема і у розумінні нових підходів Верховного Суду до застосування норм матеріального та процесуального законодавства.
- ❖ Механізм розгляду справ у складі об'єднаної палати касаційного суду дозволяє оперативно та ефективно реагувати на зміну суспільних відносин та законодавства, виправляти допущені помилки та неузгодженості у судовій практиці.

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!
